

מרתון הרים 2021 – רמות מנשה

דבר המתכנן

השטח

אזור הניווט מכסה שטח של מעל 80 קמ"ר, ומתוחם ע"י כביש 66 (יקנעם – מגידו) וקיבוץ מדרך עוז ממזרח, יקנעם עילית מצפון, כביש 6 ממערב, קיבוץ גלעד מדרום.

יישובים בתוך השטח: הזורע, משמר העמק, עין העמק, רמת השופט, עין השופט, דליה וגלעד.

התבליט עולה בתלילות מהמישור של עמק יזרעאל במזרח (140-70 מ'), לרכס של הרים תלולים המגיעים לשיאי גובה של בין 200 מ' בצפון למעל 400 מ' בדרום, עם ואדיות עמוקים ביניהם, הזורמים בעיקר ממערב למזרח. משיאי הגובה יורדות גבעות מתונות יותר לכיוון מערב, עד לכביש 6 ומעבר לו, כאשר שוב יש נחלים שזורמים בואדיות, הפעם ממזרח למערב.

חלקו המזרחי והתלול של השטח מכוסה בעיקר ביער אורנים, מטעי זיתים ומעט חורש טבעי, עם רשת צפופה מאד של שבילים, ואילו החלק המרכזי והמערבי כמעט כולו פתוח, עם פחות שבילים. באזור זה יש גם שטחים מעובדים רבים, גם שדות וגם מטעים.

חלק גדול מהנחלים במפה זורם גם בקיץ, וודאי בחורף, וישנן לא מעט בריכות ומעינות. סביר להניח שבאמצע אפריל תהיה זרימה שמחייבת להרטיב את הרגליים, אבל לא יותר מזה.

הקצה הדרומי של המפה גובל בשטח אש 107 של צה"ל, ואסור לכניסה במהלך השבוע. בשבת, כמובן, אין בעיה.

המפה

המפה הראשונה הוכנה עבור מרתון הרים 2007 ע"י עוזי שווייצר, וכללה את החלק המזרחי המיוער של השטח. היא התבססה על מפות הניווט הקיימות של הזורע, הר גחר, גבעת קיפוד, משמר העמק, מדרך עוז ומגידו, ולכן חלק גדול מהשרטוט הוא ברמת פירוט של מפה רגלית רגילה. ב-2014 הרחבתי את המפה הזאת ממערב, עד לכביש 672 (אליקים – גלעד), וב-2019 עד לכביש 6. רוב המיפוי החדש הוא מיפוי גס, על בסיס תצלום אוויר וריצה עם מצלמת ראש בשטח, ואינו נכנס לפרטים כמו במפת ניווט רגילה – אך בהחלט מפורט מספיק בשביל ניווט גס למרחקים ארוכים. עם זאת, ייתכנו "פספוסים" של שבילים ופרטי נוף אחרים, במיוחד באזורים שאינם בקרבת תחנות.

למפה הישנה נערכו הרבה תיקוני שרטוט, וגם לא מעט עדכוני מיפוי על בסיס תצלום אוויר ושינויים שנתגלו במהלך סימון התחנות. עם זאת, השטח גדול מאד ויש באופן וודאי שינויים שלא באים לידי ביטוי במפה.

בנוסף, המפות לרוג'יין הודפסו עבור התאריך המקורי במרץ 2020, ומאז עברה שנה. יש בוודאות שינויים בשטח, בעיקר סביב אזורים מעובדים, ואם יש משהו שמשפיע בצורה קיצונית על בחירות הציר הוא יפורסם בצורה בולטת בשטח הכינוס בוקר הארוע.

המפה היא מפת ניווט רגלי, אך מתאימה גם לרכיבת אופניים. יש בשטח הרבה מאד סינגלים של אופניים, והעיקריים שבהם, או כאלה שבעלי משמעות מבחינת עבירות או בחירת ציר, מסומנים במפה.

קנה-מידה: 1:25,000

קווי גובה: 10 מטר

גודל המפה: 45 x 47 ס"מ

סימני מקרא: סימנים סטנדרטיים של ה-IOF (איגוד הניווט העולמי), לפי התקן למפות 1:15,000. סימנים בודדים מופיעים גם בצורה מוקטנת – בעיקר פרטי נוף מלאכותיים.

על המפה מופיעים קווי צפון במרווחים של 1 ק"מ בדיוק, וגם קווי מזרח-מערב במרווחים של 1 ק"מ.

שטחים אסורים

כל אזור שמסומן במפה כשטח מעובד או כמטע , הוא אסור למעבר. שטחים אלה לא כוסו בפסים סגולים כמקובל כדי לא להעמיס על המפה. מותר לנוע בשולי השדות המעובדים, גם אם לא מסומן שביל.

רבים מהשטחים המעובדים (בעיקר מטעים) מוקפים בגדרות, חלקן בלתי-עבירות. רובן של אלה לא מסומנות, מאחר ובכל מקרה אסור להכנס לשטח, והשטח מתוחם בקו שחור דק. למען הסר ספק: אם מסומנת גדר בלתי-עבירה, מותר לחצות אותה רק כאשר מסומן מרווח במפה באופן מפורש, גם אם יש שביל שחוצה את הגדר בשרטוט.

אסור לנוע דרך אזורים מיושבים, אלא על צירים מסומנים (שבילים וכבישים). ברוב הקיבוצים קיימים מעברים רבים בנוסף לאלה שמסומנים במפה, אך כדי לשמור על הגינות ולא להפריע לתושבים יש להשאר על הכבישים ה"ראשיים" המופיעים במפה.

אסור לנוע על כביש 66 (ממזרח), ואסור לנוע על כביש 6 (ממערב) או לחצות מתחתיו לצדו המזרחי.

מותר לנוע על הכבישים המשניים העוברים בתוך המפה, תוך נקיטת אמצעי זהירות מתאימים, ובהתאם לסימונים במפה. כל קטע כביש המסומן בשורה של X-ים הוא אסור לתנועה וחציה. בשאר הקטעים מותר לנוע – או שהם קטעי חיבור קצרים (בהם כדאי לנוע בזהירות יתרה) או שיש לצידם שביל שמאפשר תנועה בטוחה (ומסומן במפה).

עבירות השטח

יער – רוב היער במפה נמצא בצידה המזרחי, ולא עבר מיפוי מחדש לפחות 10 שנים. מומלץ להימנע מתנועה במדרונות התלולים, שעלולים להיות סבוכים גם אם מסומנים בצבע לבן, אך חוץ מזה העבירות משתנה וסביר להניח שניתן לחצות את רוב קטעי היער בעת הצורך.

שטח פתוח – רוב השטח הפתוח (המסומן כ"פתוח טרשי") הוא שטח מרעה. יש צמחיית קרקע, לא גבוהה, וניתן לנוע בשטח די מהר – אבל זה איטי יותר משביל וגם מעייף יותר.

נחלים – בשנה שעברה היה צפי לנחלים זורמים ועמוקים, אך השנה מועד הארוע הוא כחודש מאוחר יותר, וצפויה זרימה קלה בלבד בנחלים.

המסלול

נקודת הכינוס נמצאת בגבעה הממשלתית (חניון אורן זמיר), בצד הדרום-מערבי של המפה – בעיקר כדי שכולם יזכו לנווט דווקא בחלק החדש שלה. יש במקום חניה ושולחנות פיקניק, אך אין ברזי מים. אם יהיה יום יפה, אז יהיה עמוס מאד במטיילים.

לוח זמנים:

מקצה	חלוקת מפות	זינוק	סיום	שעת גג
רגלי 8 שעות	6: 30	7: 30	15: 30	16: 00
רכוב 6 שעות	8: 00	9: 00	15: 00	15: 30
רגלי 4 שעות	9: 30	10: 30	14: 30	15: 00

מומלץ להגיע לאזור הכינוס לפחות רבע שעה לפני קבלת המפות כדי להשלים את תהליך ההרשמה ולהתארגן.

בשטח מפוזרות 30 תחנות. עבור כל תחנה מוענק ניקוד השווה לספרת העשרות שלה – למשל: תחנה 71 שווה 7 נקודות. המטרה היא לאסוף מקסימום ניקוד בזמן המוקצב (4, 6 או 8 שעות). על כל דקת איחור, או חלק ממנה, תופחת נקודה אחת מהתוצאה, עד לאיחור מקסימלי של 30 דקות (מעבר לזה הקבוצה תיפסל). במידה ולשתו קבוצות אותו ניקוד כולל, מנצחת הקבוצה שסיימה מוקדם יותר.

על המפה מסומנות 6 תחנות מים, על בסיס ברזי מים בבתי העלמין והברזיות של חניוני הר גחר. יש בשטח ובתוך היישובים ברזי מים נוספים, ומותר להשתמש בהם אם נתקלים בהם במקרה.

כל קבוצה תקבל דף תאור תחנות הכולל תאור תחנות בעברית, ופרטים נוספים חשובים, ויהיו גם תאורי תחנות מודפסים בסימנים בינלאומיים. בתאור התחנות יצוין אילו תחנות אינן מתאימות לרוכבי אופניים עקב ריחוק משבילים, אך זה אינו מהווה איסור על הגעה אליהן.

תקנון

תקנון התחרות המלא והרשמי פורסם במסמך נפרד.

ציוד חובה: טלפון נייד לכל קבוצה, 2 ליטר מים למשתתף, קסדה לרוכבי אופניים.

הערות לתכנון

מרתון הרים הוא לא רק מבחן של סבולת ויכולת ניווט, אלא גם של תכנון ציר. חשוב מאד לתכנן היטב את סדר איסוף התחנות על-מנת לסיים בזמן אך גם לנצל היטב את הזמן ולכסות את המרחק המקסימלי האפשרי.

התחנות מפוזרות כמעט באופן שווה בכל חלקי המפה. אין שום סיכוי לאסוף את כל התחנות ב-8 שעות – מסלול אופטימלי יהיה מעל 50 ק"מ בקו אוירי, וסביב 70 ק"מ בשטח. קבוצות במסלול 8 שעות רגלי או 6 שעות רכוב יוכלו להרחיק עד לקצה הרחוק של המפה (צפון-מזרח), אך קבוצות במסלול 4 שעות רגלי כנראה יאלצו לוותר על הפינה הזאת וללקט נקודות קרובות יותר. באופן כללי, ככל שהתחנה רחוקה יותר הניקוד שלה גבוה יותר, אך פיזור הנקודות נבחר כדי לגרום להתלבטויות.

קחו בחשבון את תחנות המים בעת התכנון – במיוחד במסלול 8 שעות. צריך לתכנן את הציר אליהן כאילו היו תחנת ניווט.

התחנות אינן מוסתרות מנווטים שיקראו את תאור התחנות והמפה, אך יהיו בחלקן מוצנעות כדי למנוע גניבה ע"י עוברי אורח. רוב התחנות נמצאות בסמוך לשבילים, ולבודדות דרוש מעט ניווט עדין, אך הן נמצאות על פרטי נוף בולטים.

הגיבוי לכל תחנה היה סרט סימון לבן, שהונח לפני יותר משנה. אנחנו נשתדל לגבות בסרט סימון צהוב חדש, אך ייתכן שזה יישכח בחלק מהמקרים. אם לא מוצאים את התחנה או הסרט, ואתם בטוחים שאתם במקום, אל תבזבזו הרבה זמן: צלמו תמונה של הסביבה בטלפון ונוכל לאמת איתכם בסיום.